

Lachman Dass Constable v. The State of Punjab etc. (Sodhi, J.)

ਸਬੰਧਤ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਆਮ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਯਮ 12, ਜਿਸ ਦਾ ਉਲੰਘਣਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(2 I)(f) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਦੀ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ, ਨਿਯਮ 12 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 12 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (i)। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਧਾਰਾ 6 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਾਅ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 10A ਦੇ ਆਮ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। •

(7) ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਆਰਡਰ.

ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ. _

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਐਚ.ਆਰ.ਸੋਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ।- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1971 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 3725।

30 ਮਾਰਚ 1972 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ (1934)-ਨਿਯਮ 13.7 ਅਤੇ 13.8A— ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਸੂਚੀ B-1 ਤੋਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣਾ-ਮੁਕੱਦਮਾ

ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋਇਆ—ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ—ਅਜਿਹਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ—ਕੀ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਆਯੋਜਿਤ. ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰੁਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.8 ਏ ਦੀ ਡਿੱਗ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਆਫ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ. ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਰੁਟੀਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਬੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। e ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਲਿਸਟ 'ਬੀ' ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਰੀ ਹੋ

ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। (ਪਰਾ ੨)।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 , (ਜਿਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ) ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ: 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਫਿਲੋਰ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਰ.ਕੇ.

ਜੇ.ਐਸ ਵਾਸੂ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (ਪੰਜਾਬ), ਲਈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਨਿਰਣਾ

ਸੋਢੀ, ਜੇ.—ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 306 ਨੰਬਰ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਫੁੱਟ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ 14 ਦਸੰਬਰ 1965 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਗਾ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਹੀਰ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 451 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 6 ਸਤੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ 11 ਅਗਸਤ, 1970 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਦੋਵਾਂ ਪਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। -ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਇੰਸਪੈਕਟਰ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ, 1970 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ B1 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.7 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।), ਇਹ ਸੂਚੀ, ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਪੁਲਿਸ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ, ਫਿਲੋਰ ਵਿਖੇ ਡਰਿੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਯੋਗ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀਆਂ ਲਈ ਸਮਾਨ ਸੂਚੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ 13.8-ਏ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

- (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੂਚੀਆਂ A, B ਅਤੇ C ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਜਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਹੋਵੇਗੀ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ (ਏ) ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਇਸ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ (ਬੀ) ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਾ ਜਾਂ ਕੁਆਰਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਜਾਂ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, a ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (2) ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਫਸਰ ਆਪਣੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਮ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸੂਚੀਆਂ A, B ਜਾਂ C ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਰਨਗੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰੇ।"

(3) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਾਮ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਨੂੰ ਰੁਟੀਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

16.3. ਇਹ ਜਾਂਚ ਵੀ 13 ਅਗਸਤ, 1971 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਂ 18 ਸਤੰਬਰ 1970 ਨੂੰ ਬੀ.ਐਲ. ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੁੜ-ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ, ਫਿਲੌਰ ਭੋਜੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਸੂਚੀ ਬੀ.ਐਲ. ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1970 ਨੂੰ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਪਾਹੀ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ 18 ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ (ਨਿਵਾਸੀ ਪੈਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 4) ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣਾ ਉਸ ਦੀ ਅੱਗੇ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ 1 ਬੀ.ਐਲ. ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਕਾਫੀ ਸਖ਼ਤ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਨਿਯਮ 13.8.A ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਥਾਈ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਾਂਚ 13 ਅਗਸਤ 1971 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੂ ਨੇ ਇਸ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ।

(4) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦੀ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਗਰੰਟੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ> ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਸੂਚੀ B1 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਪਾਓ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਨੂੰ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜੋ। ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 100,

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

65
0

I.L.R. Punjab and Haryana

(1974)2

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ